

LLUÍS CAPDEVILA, PERIODISTA COMPROMÈS

Escriptor i periodista (Barcelona, 1893 – Andorra, 1980). Els seus inicis són durs, amb formació autodidacta i esdevenint la imatge llegendària de la bohèmia dels anys deu. Va col·laborar amb la premsa popular amb un articulisme de lluita i protesta, de *Los Miserables* fins a *La Campana de Gràcia*, com explica a les seves memòries amb prosa vívida. Va aconseguir èxit amb un teatre costumista i de denúncia, al costat d'una singular prosa que assolí predicament en àmplies capes de públic. Exemple de la seva producció teatral: *L'auca de la cupletista* (1920) o *Cançó d'amor i de guerra* (1930), i novel·lística: *Memòries d'un llit de matrimoni* (1926). Arran de la República s'implica en la causa amb plena fidelitat atès que era republicà de cor, catalanista de sempre i esquerrà per sentiments, i així s'identificà amb la Generalitat a través d'ERC, el partit d'esquerra aleshores hegemònic en els ambients treballadors catalanistes. Va col·laborar en més

publicacions, entre elles, a *La Humanitat*, on serà director del novembre de 1931 al desembre de 1934. Va publicar obres de caràcter polític, entre altres: *Té la paraula el senyor...* (1933), on aplega cròniques parlamentàries; *Per la justícia i per la llibertat* (1932), recull d'articles de denúncia, i *14 d'abril, claror d'alba* (1935) obra teatral de títol evident en ressonàncies polítiques. És autor d'unes extenses memòries de les quals s'han publicat: *L'alba dels rimers camins* (1968), *De la Rambla a la presó* (1975) i *Història de la meua vida i dels meus fantasmes* (2012).

**“VA COL·LABORAR
AMB LA PREMSA
POPULAR AMB UN
ARTICULISME DE
LLUITA I PROTESTA”**

Després de la guerra va patir l'allunyament de la pàtria, però no es va tancar i va seguir en el compromís. Va col·laborar activament en la premsa d'exili com *El Poble Català*, *Mai no morirem*, *Catalunya*, *Vida Nova* o *Foc Nou*. També va participar en les activitats que se li demanava –Jocs Florals, conferències...– i en altres activitats al servei del seu ideal, com la lluita contra l'invasor nazi de la França ocupada on estava refugiat. Després de la guerra va ser professor universitari i es va vincular a Catalunya encara que ocupada i sense veu ni eleccions. Va treballar per la pervivència d'una cultura perseguida. El seu retorn va ser fugaç, va tornar a Andorra on col·labora també amb la seva premsa. De la seva extensa obra rematquem el llibre *Diari de Guerra* (1937), on aplega algunes cròniques del front d'Aragó on va anar voluntari amb la columna Macià-Comanys. Una altra antologia de les seves cròniques és *Les cròniques de guerra de Lluís Capdevila* (1936–1939 i 2011). El conjunt pot veure's al web de la Fundació Irla (www.irla.cat/publicacions).

Josep M. Figueres

Historiador

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)